

Uchwała Nr
Rady Gminy Ciasna
z dnia roku

w sprawie uchwalenia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i uczniów na lata 2014 - 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), Rada Gminy Ciasna uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się gminny program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci i uczniów na lata 2014 – 2020, uwzględniający Uchwałę Rady Ministrów nr 221 z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, będący zał. do nin. uchwały.

§ 2

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy w Ciasnej
z dnia roku*

**GMINNY PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE
DOŻYWIANIA DZIECI I UCZNIÓW
NA LATA 2014 - 2020**

CIASNA 2014

WPROWADZENIE

Program jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3, pkt 14 cyt. wyżej ustawy.

Program został utworzony w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013, poz. 1024).

W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Ciasna na lata 2004 - 2015 w priorytecie strategicznym 2 pn. „System wspierania rodziny pozostającej w sferze działań pomocy społecznej” wskazano na wzmocnienie trwałości rodziny, wyrównywanie szans życiowych różnych typów rodzin, wspieranie ich rozwoju i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym prawidłowe ich funkcjonowanie.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW PROGRAMU.

Diagnoza to nie tylko rozpoznawanie sytuacji, ale także pierwszy etap dostarczania wsparcia, wzmocnienia, wprowadzenia zmian.

W pracy socjalnej diagnozą powinien być objęty nie tylko sam jej obiekt, ale także jego środowisko społeczne i otoczenie.

Gmina Ciasna jest położona w północno – zachodniej części województwa śląskiego. Obszar gminy wynosi 13 395 ha. W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Mołna, Panoszów, Sieraków Śląski, Wędzina i Zborowskie.

Z danych ewidencji ludności (stan na 20.11.2014 roku) wynika, że w gminie Ciasna zamieszkuje 7718 mieszkańców, z czego 3933 to kobiety (50,96%), a 3785 to mężczyźni (49,04%). Liczba mieszkańców gminy do 18 roku życia (włącznie) to 1436 osoby (18,61%). Na podstawie powyższych danych można jednoznacznie stwierdzić, że w gminie Ciasna nie ma znaczącej przewagi jednej płci nad drugą.

W gminie Ciasna działa 7 przedszkoli (łącznie z filiami), w tym 1 niepubliczne, 3 szkoły podstawowe oraz gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych młodzież dojeżdża głównie do szkół na terenie powiatu lublinieckiego i oleskiego.

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku przedstawia się następująco (dane Urzędu Gminy w Ciasnej):

Tabela nr 1: Edukacyjne grupy wiekowe (stan na dzień 20.11.2014 roku)

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
3 – 5	192	210	402
6 – 12	253	289	542
13 – 15	107	119	226
16 - 17	78	100	178
18	41	47	88
Ogółem	765	671	1 436

Źródło: Opracowanie na podstawie danych ewidencji ludności UG Ciasna.

Program przygotowano w oparciu o diagnozę problemów i zagrożeń dotyczących rodzin objętych różnymi formami wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy uwzględnieniu współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy - niezależnie od formy - jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Poniższe tabele obrazują liczbę rodzin objętych pomocą, rodzaje świadczeń, przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2013 roku.

Tabela nr 2 - Liczba rodzin objętych pomocą w 2013

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem, w tym:	106	342
2.	o liczbie osób od 1 do 3	59	101
3.	od 4 do 6 i więcej	46	240
4.	w tym rodziny z 1-3 dzieci	36	160
5.	z 4 i więcej dzieci	7	44
6.	rodziny niepełne	16	56
7.	rodziny emerytów i rencistów	14	47

Jeśli chodzi o przyczyny ubiegania się o pomoc, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, to najliczniejszą pozycję stanowi bezrobocie – 54 rodziny, tj. 166 osób w tych rodzinach (przynajmniej 1 osoba w rodzinie posiada status osoby bezrobotnej), niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 3 – Przyczyny ubiegania się o pomoc

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	93	290
2.	Bezrobocie	54	166
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	109
4.	Niepełnosprawność	39	107
5.	Długotrwała lub ciężka choroba	8	21
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	27	115
7.	Przemoc w rodzinie	7	31
8.	Alkoholizm	15	40
9.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5
10.	Zdarzenie losowe	1	1
11.	Sytuacja kryzysowa	1	4

Dzieci wychowujące się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej uczęszczające do placówek oświatowych kwalifikowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej do programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania.”

Łącznie w 2013 roku dożywianiem objętych było 106 osób, z tego 32 stanowiły dzieci do 7 roku życia, 74 to uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Wydano łącznie 13 068 posiłków.

Tabela nr 4 - Liczba dożywianych dzieci w poszczególnych szkołach i przedszkolach (stan na dzień 31.12.2013)

Lp.	Nazwa szkoły i przedszkola	Liczba dożywianych dzieci
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Ciasnej	10 dzieci
2.	Filia Publicznej Szkoły Podstawowej w Molnej	8 dzieci

3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zborowskim	8 dzieci
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Sierakowie Śląskim	6 dzieci
5.	Filia Publicznej Szkoły Podstawowej w Wędzinie	6 dzieci
6.	Gimnazjum Ciasna	1 dziecko
7.	Filia Gimnazjum w Sierakowie Śląskim	13 dzieci
8.	Przedszkole w Ciasnej	7 dzieci
9.	Filia Przedszkola w Zborowskim	6 dzieci
10.	Filia Przedszkola w Glinicy	4 dzieci
11.	Filia Przedszkola w Jeżowej	1 dziecko
12.	Przedszkole w Sierakowie Śląskim	1 dziecko
13.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Lublińcu (1 dziecko w gimnazjum 1 w szkole ponadgimnazjalnej)	8 dzieci
14.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 2 w Lublińcu (gimnazjum)	4 dzieci
15.	Zespół Szkół w Lubecku (1 dziecko w gimnazjum, 1 w szkole podstawowej)	2 dzieci
16.	Szkoła Podstawowa w Borkach Wielkich	1 dziecko
17.	Przedszkole w Borkach Wielkich	1 dziecko

Celem określenia rozmiaru niedożywienia wśród dzieci z terenu gminy oraz podjęciem szybkich działań, oprócz pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych ośrodka pozostajemy w ścisłym kontakcie z pedagogami szkolnymi, lekarzami rodzinnymi i środowiskiem lokalnym.

Głównymi symptomami niedożywienia wśród dzieci i młodzieży są m.in.: zaburzenia ośrodkowego układu nerwowego, emocjonalne, zmniejszenie masy ciała, obniżenie sprawności fizycznej. Najczęstszymi oznakami niedożywienia są: dopytywanie się o jedzenie, bóle brzucha, obniżona koncentracja podczas zajęć szkolnych, apatia, senność, zaniedbany wygląd, wychudzenie. Dzieci niedojadające i zaniedbane są odrzucane przez rówieśników, co powoduje znerwicowanie, izolację społeczną, pogłębia trudności wychowawcze.

Nie zawsze jednak niedożywienie jest skutkiem niskich dochodów w rodzinie, spowodowane jest także wadliwymi nawykami żywieniowymi.

Coraz częściej o stylu żywienia decyduje tryb życia, pośpiech. Problemy pojawiające się w organizacji żywienia rodzinnego, spowodowane na przykład faktem, że rodzice wracają do domu później niż dziecko, niechęć wielu dzieci do korzystania z posiłków w szkole, przedkładanie pustych przekąsek nad ciepły obiad czy brak znajomości zasad prawidłowego żywienia dzieci oraz jego znaczenia dla ich rozwoju, mogą prowadzić do niedożywienia lub otyłości i nadwagi. Rozwiązanie problemu nie leży tu w dożywianiu, ale w promowaniu nawyków zdrowego żywienia.

Wychodząc naprzeciw nawykom złego odżywiania, w przedszkolach i szkołach na terenie gminy odbywa się dla dzieci, uczniów i rodziców wiele akcji, zajęć, prelekcji, konkursów, pogadanek związanych z prawidłowym kształtowaniem nawyków żywieniowych pod hasłem np.: Uwaga – nadwaga, Zamieniamy fast – food na owoce i warzywa, Żywnie na wagę zdrowia, Owocowe dni, Kącik zdrowego przedszkolaka dla rodziców, Rodzinny piknik zdrowia, Szklanka mleka, Owoce w szkole, Śniadanie daje moc, Żyjmy kolorowo - aktywnie i zdrowo, Trzymaj formę, Mamo, tato wolę wodę, Dzieci nie jedzą śmieci.

II. CEL PROGRAMU.

1. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
2. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:
 - 1) poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;

- 2) poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
- 3) kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

III. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU.

1. W ramach programu gmina udziela wsparcia:
 - 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko mające miejsce zamieszkania na terenie gminy Ciasna, wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje pisemnie ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.
3. Przyznanie pomocy, o której mowa w pkt 2, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.
4. Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy zgodnie z pkt 2, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

IV. BUDŻET PROGRAMU. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

1. Zadania realizowane w ramach programu finansowane są ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa otrzymanej w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.
2. Z realizacji programu sporządzana będzie kwartalna i roczna informacja, będąca elementem rozliczania wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r., poz. 1024).